

Opgave 3

Bij deze opgave horen vier informatiebronnen. Informatiebron 1 geeft een overzicht van de markten in Apeldoorn. Informatiebron 2 is ontleend aan de marktverordening van de gemeente Apeldoorn. De omzetgegevens en kostengegevens over 2000 van markthandelaar J.W. Essenboom staan in informatiebron 3. Informatiebron 4 geeft informatie over de samenstelling van het loon dat Johan Essenboom verdient bij een papierfabriek.

In Apeldoorn worden elke week zeven markten gehouden (zie informatiebron 1). Jan Willem Essenboom is markthandelaar in schoenen en neemt op maandag, donderdag (Leienplein), vrijdag en zaterdag aan deze markten deel. Hij beschikt op elke markt over een vaste standplaats met een gehuurde kraam. Essenboom heeft telkens de beschikking over 8 meter frontlengte. Johan Essenboom, de veertigjarige zoon van Jan Willem, helpt zijn vader (tegen betaling) drie dagen per week bij de markthandel. Dit doet hij al negen jaar. Daarnaast werkt hij op dinsdag, woensdag en donderdag in loondienst bij een papierfabriek. Jan Willem Essenboom heeft naast zijn zoon Johan geen andere mensen in dienst.

Vader Essenboom wordt binnenkort 65 jaar en gaat dan met pensioen. Johan wil de markthandel overnemen en heeft besloten om na de overname geen zes maar vijf dagen per week te gaan werken. Vader Essenboom heeft aan de overname de voorwaarde verbonden dat Johan voor minstens twee dagen per week de markthandel overneemt. Als Johan minimaal twee dagen bij de papierfabriek blijft werken, wil de papierfabriek aan de overnameplannen van Johan meewerken door Johan vrij te laten in de keuze van de werkdagen bij de papierfabriek. Johan staat dus voor de volgende keuze:

Keuze A: twee van de huidige vier marktdagen aanhouden en drie dagen werken in de papierfabriek *of*

Keuze B: drie van de huidige vier marktdagen aanhouden en twee dagen werken in de papierfabriek.

Johan heeft informatiemateriaal verzameld. Met behulp van dit informatiemateriaal probeert hij een antwoord te vinden op een aantal vragen:

Kan ik alle vrijkomende standplaatsen zonder meer overnemen van mijn vader?

Op grond van informatiebron 2 komt Johan tot de conclusie dat het niet mogelijk is om de standplaats van de donderdag op het Leienplein over te nemen.

- 1p 7 Leg, mede met behulp van informatiebron 2, uit dat het voor Johan niet mogelijk is om de donderdag als marktdag over te nemen.

Welke marktdagen kan ik het beste aanhouden afgaande op de omzet per uur per marktdag?

Op grond van de omzetgegevens weet Johan dat de omzet per uur per marktdag sterk verschilt. Hij berekent de omzet per uur per marktdag met behulp van de volgende gegevens:

- omzetcijfers per marktdag (*informatiebron 3*);
- openingstijden per marktdag (*informatiebron 1*);
- per jaar worden 50 marktweken gehouden;
- vader Essenboom neemt aan alle marktweken deel.

- 3p 8 Rangschik de vier marktdagen naar grootte van de omzet per uur per marktdag.
- 2p 9 Welke twee respectievelijk drie marktdagen kan Johan het beste aanhouden rekening houdend met de antwoorden van vraag 7 en 8?

Eindexamen m & o havo 2002-I

havovwo.nl

Hoe hoog is de nettowinst per jaar bij de markthandel als ik de markthandel voor twee of voor drie dagen per week overneem?

In het overzicht van informatiebron 3 worden de constante bedrijfskosten verdeeld in constante kosten die afhankelijk zijn van de gekozen marktdagen (constante bedrijfskosten marktdagen) en constante kosten die in verband staan met de markthandel in het algemeen (overige constante bedrijfskosten).

De kraamhuur rekent J.W. Essenboom tot de constante bedrijfskosten marktdagen.

- 2p **10** Leg uit wat het verschil is tussen 'variabele bedrijfskosten' en 'constante bedrijfskosten marktdagen'.
- 1p **11** Geef een voorbeeld van een kostensoort die J.W. Essenboom tot de 'overige constante bedrijfskosten' moet rekenen.

Johan gaat bij de berekeningen uit van de omzet- en kostengegevens van 2000 uit informatiebron 3 en van het antwoord op vraag 9.

- 3p **12** Bereken de nettowinst per jaar van de markthandel bij twee en bij drie marktdagen.

Om de nettowinst van de markthandel te vergelijken met het brutoloon van de papierfabriek houdt Johan rekening met het feit dat als hij uitsluitend in loondienst is, hij over het geïnvesteerd eigen vermogen interest kan ontvangen. Daarnaast betaalt hij in loondienst minder (sociale) verzekeringspremie.

Daarom stelt Johan dat elke euro nettowinst gelijkwaardig is met € 0,75 brutoloon.

- 2p **13** Bereken de brutoloonbedragen die Johan gelijkwaardig vindt met de bij vraag 12 berekende nettowinstbedragen.

Hoe hoog is het brutoloon per jaar als ik bij de papierfabriek twee of drie dagen per week ga werken?

Johan heeft de gegevens verzameld met betrekking tot het brutoloon dat hij ontvangt als hij in loondienst werkt bij de papierfabriek. Deze gegevens staan in informatiebron 4.

- 3p **14** Bereken het brutoloon per jaar bij de papierfabriek bij twee en bij drie dagen werken.

Welke andere economische factoren kunnen naast brutoloon en verwachte winst een rol spelen bij de besluitvorming?

- 2p **15** Noem twee andere economische factoren die naast het brutoloon en verwachte winst een rol kunnen spelen bij de besluitvorming.

Moet Johan kiezen voor twee of drie marktdagen per week?

- 2p **16** Stel een gemotiveerd advies op voor Johan. De motivatie dient gebaseerd te zijn op de verstrekte informatie en de gemaakte berekeningen.